

**JAARPLAN RAADSGRIFFIE
2019**

Gemeente Heerlen

Inhoudsopgave

- Voorwoord : pagina 3
- 1. Organisatie : pagina 4
 - *inleiding*
 - *taken griffie*
 - *positionering*
 - *formatie*
- 2. Missie, Visie : pagina 6
 - *missie raadsgriffie*
 - *visie:*
 - * *kernkwaliteiten griffie*
 - * *maatschappelijke trends en ontwikkelingen*
- 3. Terugblik 2018 : pagina 7
 - *besluitvorming*
 - *scholing*
 - *'raadsuitje'*
 - *samenwerking en overleg*
- 4. Planning 2019 : pagina 13
 - *reguliere activiteiten*
 - *thema's*
 - *activiteiten*
- 5. HRM : pagina 16
 - *personeelsmanagement*
 - *leiding*
 - *middelenmanagement*
 - * *bevoegdheden*
 - * *budgetten*
 - * *management van processen*
 - * *waardering medewerkers*
 - * *waardering klanten*
 - * *waardering maatschappij*
 - * *capaciteitsinzet*

Voorwoord

Hierbij treft u het Jaarplan 2019 van de raadsgriffie Heerlen aan. In dit plan wordt onder meer een overzicht gegeven van de voorgenomen doelstellingen en activiteiten van de raadsgriffie voor komend jaar. Naast een beschrijving van de organisatie en missie/visie van de raadsgriffie, wordt een korte terugblik gegeven op 2018, en wordt de planning voor dit jaar beschreven.

Naast die afzonderlijk benoemde prioriteiten zijn er uiteraard de reguliere werkzaamheden van de griffie, zoals de voorbereiding, ondersteuning en uitwerking van de maandelijkse vergaderingen van de raadscommissies en de raad.

Als kader bij het lezen van dit Jaarplan: de raadsgriffie ondersteunt en adviseert de gemeenteraad en zijn commissies bij het invullen van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taak. Daarbij schept de raadsgriffie de voorwaarden voor het (dual) functioneren en het waarmaken van de kwalitatieve en kwantitatieve ambities van de raad. De griffie staat de raad ook bij in relatie tot zijn omgeving, met name het college van burgemeester en wethouders, de organisatie, de inwoners, bedrijven, instellingen en media.

Het Jaarplan dient als verantwoording voor zowel de werkzaamheden van het jaar ervoor als uiteraard de voorgenomen activiteiten van dit jaar. Plus een manier om de positie van raad en griffie nog wat meer te profileren, een vereiste in het duale systeem.

Na de raadsverkiezingen afgelopen jaar, en het wegvallen van herindelingsplannen, zal 2019 vooral een jaar van bestendiging worden: de financiën verder op orde krijgen en de stad met veel elan verder ontwikkelen. En dat wordt overigens steeds meer gezien: ook elders is inmiddels oog voor het Maankwartier, Cultura Nova en de Romeinse historie. Om maar enkele zaken te noemen, het wordt tijd dat ‘een dagje (of weekendje!) Heerlen’ een begrip wordt... de stad verdient het!

Teun Zwemmer
raadsgriffier Heerlen

1. Organisatie

Inleiding

De kern van het dualisme is een scheiding van taken en bevoegdheden tussen raad en dagelijks bestuur, met een steeds beter herkenbare verhouding tussen de gemeentelijke organen als gevolg. Met de invoering van de Wet dualisering gemeentebestuur en de daaruit voortvloeiende wijzigingen in de Gemeentewet (sinds 2002) werd beoogd een verandering in werkwijze én in politieke cultuur te realiseren. De ‘dualisering in structuur en cultuur’ zou naar verwachting op de langere termijn moeten bijdragen aan de volgende einddoelen:

- herstel van de positie van de raad als het belangrijkste lokale politieke forum;
- versterking van de volksvertegenwoordigende functie van de raad;
- versterking van de herkenbaarheid van het lokale bestuur voor de burger.

Enerzijds helder, anderzijds ook abstract. Om dit te helpen verwezenlijken heeft de wetgever alle raden een griffier ter beschikking gesteld (artikelen 107 en 107a t/m 107e Gemeentewet), die een of meer medewerkers aanstuurt: een *griffie* dus.

Taken griffie

De griffie heeft vier hoofdtaken:

1. inhoudelijke ondersteuning;
2. logistieke en secretariële ondersteuning;
3. coördinatie bij de vraag om ambtelijke bijstand;
4. de werkwijze en positionering van de raad.

Deze taken worden hieronder nader toegelicht.

De taak *inhoudelijke ondersteuning* kan als volgt worden samengevat:

- de griffie ondersteunt raadsleden en -fracties desgewenst bij het formuleren van amendementen, moties, initiatiefvoorstellen, vragen op grond van het Reglement van Orde, verordeningen, wetgeving;
- de griffie is aanspreekpunt voor vragen van raads- en commissieleden, met name waar het gaat om het verkrijgen van feitelijke informatie;
- de griffie functioneert als klankbord en adviseur voor raads- en commissieleden;
- de griffie verzorgt de informatiestroom naar de raad en de commissies.

Binnen de griffie wordt ten aanzien van de inhoudelijke ondersteuning (*raadsadviseurschap*) een taakverdeling gemaakt die samenhangt met het commissiegriffierschap. Raads- en commissieleden wenden zich met vragen of verzoeken om bijstand die betrekking hebben op een bepaald vakgebied tot de medewerker van de griffie die griffier is van de betreffende (vak)commissie.

Een belangrijk onderdeel van deze taak is daarnaast het *commissiegriffierschap*. Die omvat onder meer de volgende activiteiten:

- het in overleg met voorzitter en portefeuillehouder samenstellen van de agenda voor vergaderingen van de raadscommissies en het voorafgaand aan elke commissievergadering voeren van overleg met de voorzitter van de commissie over vergaderorde, bijzondere zaken, sprekers e.d.;
- adviseren van de voorzitter van de commissie en ondersteuning van de voorzitter tijdens de commissievergadering in zijn taak (onder meer inzake de inhoudelijke toepassing van de Verordening op de raadscommissies);

- het opstellen van de lijst van adviezen en conclusies van de commissie;
- het verzorgen van de geluidsopname t.b.v. de website;
- het organiseren van werkbezoeken;
- het verzorgen van uitgaande correspondentie (onder meer uitnodigingen mogelijke belangstellenden);
- het ondersteunen van commissieleden bij hun werkzaamheden;
- zorgdragen voor een juiste bewaking van de voortgang van diverse werkprocessen van de commissie en voor een correcte afdoening van stukken.

De *logistieke en secretariële* taak bestaat uit het gereedmaken en verspreiden van stukken voor commissies en raad. Dit kunnen de vergaderstukken zijn, maar ook memo's, uitnodigingen e.d.

De *ambtelijke bijstand* (aanleveren van informatie ten behoeve van een voorstel en bijstand bij het opstellen daarvan) wordt verleend door de griffier of door een medewerker van de griffie. Indien de gevraagde bijstand niet door de griffier of griffiemedewerker kan worden verleend, kan de griffier de gemeentesecretaris op grond van de Verordening ambtelijke bijstand verzoeken één of meer ambtenaren aan te wijzen die de gevraagde bijstand zo spoedig mogelijk verlenen.

De *werkwijze en positionering van de raad* bevat onder meer:

- het adviseren over uit de dualisering voortvloeiende veranderingen en aanpassingen van regelgeving;
- ondersteuning van eventueel gewenste veranderingen in de werkwijze van raad en commissies in relatie tot hun omgeving (college van burgemeester en wethouders, inwoners, bedrijven en instellingen, media).

Positionering

De organisatorische inbedding van de griffie is een tamelijk afwijkende. De griffie vormt immers het 'eigen' ambtelijk apparaat van de raad en staat daarmee formeel los van de rest van het ambtelijk apparaat van de gemeente Heerlen.

De bevoegdheid tot het vaststellen van de arbeidsvoorwaarden en rechtspositie van het griffiepersoneel ligt dan ook bij de raad. Om praktische redenen is de griffie zoveel mogelijk ingepast in de personele, financiële en administratieve organisatie van het ambtelijk apparaat van het college.

Inmiddels is het werkgeverschap van de raad verder geprofessionaliseerd: zo is in 2015 onder meer een werkgeverscommissie ingesteld, is in 2017 conform de wet de CAR/UWO-regeling nog eens expliciet door de *raad* vastgesteld, en t.b.v. de medewerkers op de griffie is tegelijkertijd een actuele functiebeschrijving en –waardering van de functies vastgesteld, mét bijbehorende meer passende waardering.

Andere hoofdtaken?

Naast de hierboven genoemde hoofdtaken kunnen er nog twee genoemd worden: een soort juridische control en (vanuit de raad gezien) strategisch/inhoudelijke beoordeling van stukken door de griffier c.q. raadsadviseur. Dat vereist een tijdige aanlevering van de stukken, en waar nodig en van toepassing overleg vóóraf met de griffie.

Inmiddels werken we alweer 2 jaar met het nieuwe vergaderstelsel, met daaraan gekoppeld een andere (eerdere) manier van aanleveren. Dat gaat doorgaans heel redelijk, maar is op onderdelen voor verbetering vatbaar. Zeker waar het om procedureel afwijkende of complexe voorstellen gaat, kan c.q. moet de griffie veel eerder en meer worden betrokken.

Uiteraard probeert de griffie deze aspecten waar mogelijk in te vullen.

Formatie

De griffie bestaat uit 3,8 formatieplaats, die als volgt wordt bezet:

1 fte griffiemedewerker Karin Maubach

0,89 fte commissiegriffier/raadadviseur Alexandra van der Weijden

0,89 fte commissiegriffier/raadsadviseur Camiel Bartholomé

1 fte raadsgriffier Teun Zwemmer

De formatie is in 2016 na het vertrek van de raadsadviseur/loco-griffier met 0,89 fte afgenomen. Na ruim twee jaar 'draaien' kan worden gesteld dat het met de huidige capaciteit lukt, maar het is wel kwetsbaar. Indien er onvoorzien grote of complexe extra werkzaamheden bijkomen, om niet te spreken van het onverhoopt uitvallen van mensen, is het –voor een gemeente van onze grootte- minimaal bezet.

Binnen dat kader, en mede afhankelijk van de duale ambities van deze nieuwe raad, is het voornemen om vooralsnog op deze weg door te gaan.

Daarnaast wordt incidenteel nauw en uitstekend samengewerkt met (vast aan de griffie gelieerde) collega's van de afdeling communicatie (Monique Leurs) en Functioneel Beheer (Fred Janssen; lay-out agenda's, raadsvoorstellen e.d.). Tevens is er een goede en nauwe samenwerking met Lieve Schouterden (Rekenkamer).

2. Missie en Visie

Missie raadsgriffie

De raadsgriffie is ingesteld om de raad als bestuursorgaan bij de uitvoering van zijn taken te ondersteunen. De raadsgriffie heeft daarmee een afgeleid 'bestaansrecht' van de raad. Zij werkt niet zozeer aan een eigen eindproduct, maar ondersteunt het proces dat de raad in staat stelt zijn werk te doen. Op basis hiervan is de volgende missie geformuleerd:

'De raadsgriffie ondersteunt de raad en de door de raad ingestelde commissies bij de uitvoering van zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol. Zij doet dit door ten behoeve van de raad een bijdrage te leveren aan het verhogen van de kwaliteit en de transparantie van besluitvormingsprocessen, en de betrokkenheid van de burger bij de politiek'. Dit betreft overigens zoveel als mogelijk een pro-actieve ondersteuning.

Visie

De visie is een optelsom van de navolgende kernkwaliteiten.

Open en toegankelijk

De raadsgriffie werkt voor de hele raad zonder onderscheid naar politieke groepering. De raadsgriffie is snel en makkelijk bereikbaar voor raadsleden, commissieleden, ambtenaren, burgemeester en wethouders, burgers en maatschappelijke organisaties.

Professioneel

De medewerkers van de raadsgriffie hebben zicht op en kunnen goed functioneren in het politiek-bestuurlijk-ambtelijk krachtenveld. Daarbij past een kritische, signalerende en probleemoplossende houding. De raadsgriffie kent een snelle en efficiënte ‘bedrijfsvoering’, waarin werkprocessen zijn gestandaardiseerd.

Politieke affiniteit

De medewerkers van de raadsgriffie kunnen zich goed verplaatsen in de positie en rol van de raad en de raadsleden. De aandacht in het werk is primair gericht op het dienen van de belangen van de raad.

Samenwerking

De medewerkers van de raadsgriffie zijn gericht op samenwerking met college en ambtelijk apparaat. De raadsgriffie deelt haar kennis over procedures en regelgeving met belanghebbenden en investeert daartoe in de ontwikkeling en het behoud van relevante netwerken.

Maatschappelijke trends en ontwikkelingen

Diverse trends en maatschappelijke ontwikkelingen zijn van invloed op het functioneren van de raad. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan:

- wetswijzigingen die gemeenten –en dus hun raden- voluit ‘raken’, zoals nieuwe tranches van de Algemene wet bestuursrecht, wetgeving op het gebied van ruimtelijke ordening (Omgevingswet), wetgeving inzake decentralisaties in het sociaal domein;
- opkomst en inmiddels terdege 'bestendiging' van lokale partijen;
- afkalvend draagvlak bij ‘traditionele’ politieke partijen, toename politieke ‘bewegingen’;
- een soms verminderde solidariteit onder burgers;
- spanningsveld tussen sturen op hoofdlijnen en aandacht voor details;
- aandacht voor verantwoording en integriteit;
- aandacht voor (financieel) bezuinigen en ombuigen;
- herijking bestuurlijke vernieuwing;
- digitalisering werkprocessen (tablets, raadsinformatiesysteem, mogelijkheden internet).

3. Terugblik 2018

Het (vroeg) voorjaar was niet heel saai...kort gezegd waren daar ‘opeens’ toch verkiezingen, met de campagne van de deelnemende partijen en de ambtelijk/bestuurlijke voorbereiding die daar bij hoort. Daarnaast kreeg Heerlen vanaf eind maart ook nog een waarnemend burgemeester in de persoon van Emile Roemer.

Nadat in december 2017 de voorgenomen fusie met Landgraaf geschrapt werd, betekende dit dat met enige voortvarendheid de voorbereiding van raadsverkiezingen in maart 2018 opgepakt moest worden. Met goed gevolg: een en ander is rechtmatig verlopen, aan de hand van het experiment met centraal stemmen. Dus eerst telling en bekendmaking (op de geslaagde en gezellige verkiezingsavond!) van het aantal zetels op partijniveau, en een dag later telling en bekendmaking van de zetels naar personen.

Wat partijen betreft gaf de uitslag aan dat de SP in Heerlen de grootste partij blijft (1 zetel verlies naar 10), de OPH (+1 naar 7), PHB (+1 naar 3), en de PvdD (van niets naar 2 zetels) tot de winnaars behoren, waar Hart Leers (3), VVD (2), D66 (2), Stadspartij (2) en Groen Links (1) gelijk in zeteltal bleven en CDA (-1 naar 4) en de PvdA (-1 naar 1) een klein verlies leden.

Met een bos bloemen, een prachtige foto van het Pancratiusplein tijdens 3FM Serious Request en een hartelijke toespraak wordt tijdens de raadsvergadering van 27 maart 2018 afscheid genomen van raadsleden mevrouw Cynthia de Jong-Mali (PvdA), mevrouw Hanny Vaessen (SP) en de heren Sedai Bayraktar (SP, keert later terug in de raad), Piet Brauer (SP), Dominique Ducornez (SP), Wiel Gouders (OPH), Hans Groeneveld (PHB), Wim van Kempen (SP), Hans Küsters (SP), Koen van Oers (CDA), Christian Petermann (RPN), Sajjad Rahnema'i (GL) en Frank Simons (OPH, keert terug als wethouder). Van de afwezige en eveneens vertrekkende raadsleden mevrouw Margriet Roozen (D66) en de heren John Janssen (Hart Leers), Dries Lodewijks (VVD) en Driek Portiek (OPH) is op een ander moment afscheid genomen.

De samenstelling van de Heerlense raad, zoals geïnstalleerd tijdens de vergadering van 29 maart 2018, luidt thans als volgt:

- - de heer N.A. (Nico) Aarts (OPH)
- - de heer K. (Kleis) Adema (CDA)
- - de heer S. (Sedai) Bayraktar (SP)
- - de heer J.P. (Jan) Bertholet (D66)
- - de heer M.M.M. (Marc) van den Berg (VVD)
- - mevrouw S. (Sita) Bottenberg-Brylka (SP)
- - de heer H.A.H.M. (Henk) Butink (Stadspartij)
- - mevrouw Y.M. (Yolanda) Claessens-Schepers (SP)
- - de heer F.W.S. Daamen (PHB)
- - de heer A. (Loek) Damen (OPH)
- - de heer P.C.J. (Pé) Diederer (OPH)
- - de heer H.M.J. (Hans) Gelissen (SP)
- - mevrouw E.A.N.M. (Elian) Géron (PvdD)
- - de heer Th.M.M. (Theo) de Groot (OPH)
- - de heer L.C.H. (Paul) Hazen (Stadspartij)
- - mevrouw A.M.G. (Anita) Hendriks-Berg (SP)
- - de heer C.J.W. (Chris) Hesse (SP)
- - mevrouw J.A. (Hannie) Heine-van Dartel (CDA)
- - de heer J.J.G. (Jan) Horssels (PHB)
- - de heer P.C.C. (Peter) Kastrop (OPH)
- - de heer H.A. (Harrie) de Kleijn (Hart Leers)
- - mevrouw H.W. (Hilde) Leeman (SP)
- - de heer R.H.F. (Roel) Leers (Hart Leers)
- - mevrouw I.M.M. (Inez) Meertens (Hart Leers)
- - de heer R.P.E. (Ron) Meyer (SP)
- - mevrouw O.W.M. (Olivia) Mous (SP)
- - de heer P.A. (Peter) Pauwels (CDA)
- - de heer A. (Amine) Oulad Lmaroudia (D66)

- - de heer F.J.M. (Franck) Peeters (SP)
- - de heer M.P.G.M. (Marco) Peters (CDA)
- - mevrouw P.S.M-L. (Pascale) Plusquin (PvdD)
- - mevrouw A.A.W.G.M. (Brigitta) Santegoeds (OPH)
- - mevrouw M.H. (Miriam) Schreurs (PHB)
- - de heer W.F.G. (Wiel) Sijtermans (OPH)
- - de heer E.J. (Ewout) Tjeldema (Groen Links)
- - de heer H.M.A.M. (Henk) Verreck (PvdA)
- - mevrouw A.A. (Ans) Winkens (VVD)

Voorzitter van de raad is de heer R.K.H. (Ralf) Krewinkel (burgemeester).
Gedurende zijn verhindering wegens privé-omstandigheden om het ambt te vervullen is de heer E.G.M. (Emile) Roemer waarnemend burgemeester.

Coalitievorming

De SP heeft als grootste partij onmiddellijk na de verkiezingen het voortouw genomen om de coalitieonderhandelingen te starten. Deze zijn gedurende het voorjaar in stevig tempo gevoerd en hebben geleid tot een akkoord tussen SP, OPH, CDA, VVD, D66 en Groen Links (26 zetels in de raad). In zijn vergadering van 9 mei 2018 heeft de raad het college opgedragen om dit coalitieakkoord te gebruiken als kader bij het opstellen van het Meerjarig Bestuurlijk Programma (MBP), zijn de wethouders benoemd, en vervolgens zijn nieuwe raadsleden toegelaten en geïnstalleerd in verband met de benoeming van enkele wethouders die na de verkiezingen óók even raadslid waren.

College van burgemeester en wethouders

Als vermeld heeft de raad in zijn vergadering van 9 mei 2018 tevens de wethouders benoemd:
mevrouw A.W.A. (Adriane) Keulen (OPH), 0,75 fte
de heer M.E.E. (Martin) de Beer (VVD/D66) 0,9 fte
de heer C.M.J.P. (Charles) Claessens (CDA) 0,9 fte
de heer J.M.M. (Jordy) Clemens (SP) 0,9 fte
de heer F.G. (Frank) Simons (OPH) 0,75 fte
de heer P.M.A. (Peter) van Zutphen (SP) 0,9 fte

Besluitvorming

Er is afgelopen jaar een flink aantal raadsvoorstellen behandeld. De ‘grotere’ onderwerpen daarbij zijn onder meer:

Controleprotocol en normenkader 2017, motie VVD inzake Heerlen dementievriendelijke gemeente, Motie SP inzake Heerlen Fairtrade-gemeente, Visie beschermd wonen Parkstad, bouwstenennotitie gezamenlijke aanpak Parkstad m.b.t. personen met verward gedrag, Investeringskrediet ontsluiten Glas Mij-weg in het kader van spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf, wijziging APV, krediet investering nieuw Stads kantoor en aanpassing raadhuis, Algemene Subsidieverordening, facetbestemmingsplan stedenbouwkundige bepalingen Heerlen, inzet ESF-subsidie voor het gezamenlijke arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg, krediet t.b.v. realisatie BMV Hoensbroek Zuid, Verordening Maatschappelijke Ondersteuning, herziening grondexploitatie Maankwartier, Motie PvdD inzake onderzoek alternatieve woonvormen waaronder ‘tiny houses’, toestemming om GR Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 te treffen, deelname experiment centraal tellen bij verkiezingen provinciale staten en DB waterschap op 20 maart 2019, aanpassen financiële systematiek onderwijshuisvesting, Motie van Alle Fracties inzake extra agenten naar Limburg, controleprotocol en normenkader 2018, een nieuw Reglement van orde voor de raad en een nieuwe verordening op de raadscommissies, beleidsnota Archeologie, zienswijze aankoop Parallelweg 2/2a, Motie van Alle Fracties inzake aansluiting Heerlen bij de Statiegeldalliantie, Motie Hart Leers/GL/PvdA/Stadspartij/PvdD/CDA/PHB/VVD/D66 inzake veilig naar school, Amendementen bij de begroting over terugdraaien bezuiniging verkeerseducatie (CDA/SP/OPH/D66/VVD/GL/Stadspartij/PvdD) en klimaatbegroting (GL/CDA/OPH), moties bij de begroting inzake de Kiesbond (SP/CDA/OPH/GL/VVD/D66), scan regionale zorginstellingen (SP/CDA/OPH/GL/VVD/D66), opvolging suggesties Kindercollege (Alle Fracties), gemeentelijk servicepunt (PHB), pro-actievere rol gemeente verkoop MFC Nieuw Lotbroek (PHB), aanpak 30 km-zone Ganzeweide (CDA/SP/OPH/VVD/D66/GL), riooltrappen (PvdD/CDA/Stadspartij/PvdA/GL), geen sjoemelstroom meer (PvdD/GL/OPH/CDA/PHB/Stadspartij/PvdA), onderzoek Regenboogzebrapad (PvdD/CDA/Stadspartij/GL/PHB/OPH/PvdA), operatie Steenbeek (PvdD/CDA/GL/PHB/Stadspartij/OPH/PvdA), ondernemersfonds Heerlen (VVD/D66), externe inhuur (SP), kunst in de openbare ruimte (VVD/D66), ontwikkeling van een extra kengetal m.b.t. financiële weerbaarheid (D66/VVD), tarieven sportaccomodaties (D66/VVD), organisatorisch inrichten programma duurzaamheid (GL/CDA/OPH), Horecavisie en Kadernota Horecabeleid, onderzoek rekenkamer inkoop basishulp jeugd, Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning, BP Zorgvallei, Financiële Verordening, subsidie aan Veilig Thuis/GGD t.b.v. meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en investeringskrediet verbouwing pand Hoofdstraat 27.

En natuurlijk is er een sluitende Begroting 2019 vastgesteld, plus een Meerjarig Bestuurlijk Programma 2019-2022, alsmede een Zomernota, Novembernota en de Jaarstukken 2017, en zienswijzen op de begroting en/of jaarrekening van de diverse verbonden partijen.

Het duaal behandelen van raadsvoorstellen (bv. het flink gebruik maken van amendementen en moties) is ook afgelopen jaar bestendigd. Een heel duidelijk voorbeeld is het niet behandelen van de Raadsvoorstellen m.b.t. het bestemmingsplan en ruimtelijk kader Schinkelkwadrant; in overeenstemming tussen raad en college is uiteindelijk besloten dit onderwerp door te schuiven naar 2019.

Daarnaast wordt ook het middel van vragen stellen (zowel mondeling als schriftelijk) erg goed gebruikt, en is afgelopen jaar een interpellatieverzoek van een aantal fracties m.b.t. het feitenonderzoek CBS-gebouw ingediend en gehouden.

Laatstgenoemd debat, n.a.v. artikelen in NRC en De Limburger, vond overigens plaats in een ruimte in het 'Brightlands'-gebouw, omdat de raadszaal op het laatste moment buiten gebruik werd gesteld i.v.m. de aanwezigheid van asbest achter de wanden. Binnen twee dagen was deze (nood)vergaderruimte in goede collegiale samenwerking geregeld.

De trend van een meer eigenstandige rol van de raadscommissies, alsmede een duale opstelling van de raad, is daarmee bestendigd. De werkwijze om door middel van commissievoorstellen de raad om advies te vragen ('het peilen van het gevoel') c.q. in een vroeg stadium te informeren verdient intensivering.

Scholing

Naast de workshops en trainingen die raads- en commissieleden individueel en via de partij volgen, volgt dit jaar opnieuw de vorige keer goed gewaardeerde cursus gemeentefinanciën verzorgd door de eigen ambtenaren.

Tevens is afgelopen jaar een door BING verzorgde en zeer goed gewaardeerde workshop integriteit verzorgd (wordt dit jaar vervolgd).

Daarnaast leggen de raads- en commissieleden uiteraard diverse werkbezoeken in de regio af.

Raadsuitje

Een informeel (en uiteraard kleinschalig en financieel bescheiden) raadsuitje is in de afgelopen jaren niet meer georganiseerd; in het presidium kan nog eens besproken worden of dit een optie is voor 2019 of volgende jaren.

Een leuk informeel moment was dit jaar het bezoek van een afvaardiging van gemeenteraad en college aan een zeer geslaagde Limburgse Bestuurdersdag in Kerkrade.

Griffie

De raadsgriffie is inmiddels een hecht team dat elke dag met veel plezier samenwerkt.

En daar hoort minstens een keer per jaar een uitstapje bij: afgelopen najaar is het Bonnefantenmuseum in Maastricht bezocht, uiteraard met een borrel en etentje ☺

Alexandra, Camiel, Teun en Karin

Samenwerking en overleg

De griffie functioneert in een behoorlijk dynamische omgeving. Op de eerste plaats is er natuurlijk de raad, bestaande uit 37 leden. Daarnaast zijn er 20 ‘commissieleden, niet raadsleden’. De griffie doet zijn best om iedereen zo goed mogelijk te adviseren en faciliteren.

Er is voorts frequent overleg tussen griffier en burgemeester/raadsvoorzitter over agendakwesties, voorbereiding presidium- en raadsvergaderingen, politiek- of personeelsgevoelige zaken, aangelegenheden tussen college en raad e.d.

Verder neemt de griffier deel aan:

- 2-wekelijks intern gemeentelijk driehoeksoverleg, waarbij burgemeester, gemeentesecretaris en griffier bijeen komen om zaken op elkaar af te stemmen;
- bijeenkomsten met afzonderlijke raadsleden, fracties, e.d.;
- het raadspresidium;
- de werkgeverscommissie;
- selectiecommissie aanbesteding accountant;
- periodiek overleg met de Rekenkamer;

- periodiek overleg met de griffiers van de Kring Zuid-Limburg;
- lid Vereniging van Griffiers;
- lid van het International Institute of Municipal Clerks (IIMC).

4. Planning 2019

Reguliere activiteiten

Voor 2019 zijn tenminste 10 presidiumvergaderingen, 11 raadsvergaderingen –incl. de begroting-, en uiteraard de reguliere commissievergaderingen gepland. Daarnaast nog enkele keren het Forum.

De griffie is daarbij verantwoordelijk voor de agendavoorbereiding, verslaglegging, schrijft raadsvoorstellen die van het presidium en werkgeverscommissie uitgaan, alsmede algemene ondersteuning van en advisering aan de voorzitter van de raad en de commissievoorzitters. Daarnaast wikkelt de griffie ook de nodige zaken af (brieven schrijven, actiepunten uitzetten en bewaken e.d.) n.a.v. de diverse vergaderingen.

Omdat vergaderingen veelal in de avonduren plaatsvinden blijft een flexibele inzet van het griffiepersoneel noodzakelijk; alle werk in de avonduren wordt tot het reguliere werk gerekend dat binnen de formatieve uren moet worden uitgevoerd. Dit gaat soms ten koste van overige werkzaamheden van de griffie, hetgeen incidenteel een knelpunt is. Immers, de griffie moet ook voluit meedraaien in een grote en complexe organisatie. Alles bijeen ontbreekt soms de tijd voor reflectie.

Hoezeer digitalisering veel gemak oplevert, het bezórgt ook veel werk. Immers, het blijft de taak van de griffie om te zorgen dat de digitale informatie (goed!) wordt aangeleverd en de hele systematiek werkt (en zo niet, verbinding naar de ondersteunende diensten verzorgen). Wat betreft het raadsinformatiesysteem is afgelopen jaar de overgang van Notubiz naar iBabs gemaakt. De implementatie ervan is niet vlekkeloos gegaan en heeft veel tijd en energie gekost; het systeem wordt echter breed ervaren als verbetering en werkt inmiddels uitermate prettig.

De griffie zal er hoe dan ook voor waken en blijven ijveren dat het deel van de raad op de website zo optimaal mogelijk (binnen de –financiële- mogelijkheden) wordt ingericht.

Thema's

Vergaderstelsel

Per 1 maart 2017 zijn we teruggekeerd naar het vertrouwde ‘commissiestelsel’, met thans 4 commissies, verspreid over 2 woensdagavonden en alle gehouden in de raadszaal.

Bij die gelegenheid zijn onder meer het Reglement van Orde, de commissieverordening en de verordening op het burgerinitiatief door de griffie nagelopen en in afstemming met het presidium geactualiseerd. Zowel het Reglement van Orde als de commissieverordening zijn afgelopen jaar wederom bijgesteld, aan de hand van het nieuwe VNG-model dat altijd in een verkiezingsjaar verschijnt.

In het verlengde hiervan is afgelopen jaar de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning geactualiseerd en staat voor begin 2019 een up-date van de Verordening rechtspositie, de gedragscode voor raadsleden respectievelijk voor burgemeester en wethouders, alsmede de referendumverordening gepland.

Forum

Dit zijn bijeenkomsten op ‘een locatie’ in de gemeente (wijkgebouw, verenigingsgebouw, kerk e.d.), telkens op initiatief (aan de hand van een thema) van verschillende spelers (raadsleden, fracties, college, ambtenaren, burgers) en onder wisselend voorzitterschap.

Het kan een geslaagde manier zijn om de burgers wat meer bij de politiek te betrekken. Er kan op zo'n avond immers ook ruimte worden ingelast om te informeren wat de bewoners van een specifieke wijk bezighoudt.

Tot nu toe zijn er 2 Fora gehouden: over de Omgevingswet (in de raadszaal) en over 'urban green' (op locatie in kantoor Contour). De opkomst was beide keren heel aardig, en de waardering goed, dus vooralsnog wordt dit enkele keren per jaar gecontinueerd (mits er voldoende onderwerpen uit de politiek c.q. 'de stad' worden aangedragen).

In het verlengde hiervan kan af en toe ook een wijkbezoek worden georganiseerd, waarbij raadsleden te voet of op de fiets een bepaalde wijk ingaan om de situatie ter plaatse te bekijken, informatie van bewoners te vernemen etc.

Ideeënmarkt

Een optie om een wat meer bijzonder Forum in te vullen is het houden van een zgn. 'motiemarkt', of beter, Ideeënmarkt. Inwoners worden uitgenodigd om aan te geven wat zij belangrijk vinden om politiek te agenderen. Het is vervolgens aan de fracties c.q. de raad om hier al dan niet wat mee te doen, bijvoorbeeld in de vorm van het indienen van een motie. De griffie verzorgt de organisatie van de markt en de terugkoppeling naar burgers wat er met hun ideeën is gebeurd.

Inmiddels is dit idee nader besproken in het Presidium en een klankbordgroep uit de raad. Besloten is om het "Ideeënmarkt" te noemen, en inmiddels zijn een concept-uitnodiging en spelregels in het Presidium vastgesteld. Als datum is 4 april 2019 vastgesteld; buitengewoon leuk om uit te proberen of dit 'landt' en hoe dan ook een bijdrage te leveren aan meer verbinding tussen politiek en inwoners van de stad.

Scholing

Er wordt een specifiek cursusaanbod gedurende het jaar aan raads- en commissieleden voorgelegd, middels de mail en iBabs.

Bij het aantreden van de nieuwe raad zijn enkele specifieke trainingen aangeboden, waaronder de rol en instrumenten van de raad (met name bedoeld voor de nieuwkomers), en uiteraard het immer relevante begrip integriteit. De eerder genoemde basiscursus Financiën zal dit jaar worden herhaald. Ook de workshop Integriteit krijgt een vervolg (verdieping/morele oordeelsvorming)

Communicatie

Er is een RaadsInformatieSysteem, thans onder de vlag van iBabs. Ondanks wat aanloopproblemen lijkt dat inmiddels naar behoren te werken. Via dit systeem hebben raadsleden snelle elektronische toegang tot vergaderstukken e.d.

Via de website heeft het publiek toegang tot de voor hen relevante onderdelen van dit systeem.

Een vervolgstap naar verdere professionalisering zou het opstellen van een communicatieplan kunnen zijn. Immers, het contact met de burger en profilering van de raad zijn van groot belang onder het dualisme.

In het plan worden mogelijke doelstellingen aangegeven van externe raadscommunicatie en welke middelen (kunnen) worden ingezet om de doelstellingen te realiseren.

Raadscommunicatie heeft een nieuwe betekenis gekregen sinds de invoering van het dualisme. Kern van het dualisme is immers het ontvlechten van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De gemeenteraad krijgt daarmee nieuwe kansen en verantwoordelijkheden.

Tot op heden communiceert de raad echter zelden als zelfstandig orgaan met de verschillende belanghebbenden zoals inwoners, media, bedrijfsleven en instellingen. De communicatie valt meestal samen met de communicatie vanuit het college van burgemeester en wethouders. In de duale situatie is dit minder vanzelfsprekend. Immers, de raad is een afzonderlijk orgaan en dit zou ook moeten blijken uit de communicatie.

Een effectieve raadscommunicatie kan bijdragen aan het verkleinen van de afstand en het versterken van de relatie tussen burger en raad, en zal daarmee ook de uitvoering van de volksvertegenwoordigende rol en taken van de raad ten goede komen.

Doorontwikkeling kaderstellende rol gemeenteraad in de begrotingscyclus

Onder het dualisme is het belangrijkste moment voor de gemeenteraad de vaststelling van de Kadernota, waarbij de kaders gesteld worden voor het gemeentelijk beleid voor de komende jaren. In de praktijk ligt dit moment echter nog steeds voor een groot deel bij de behandeling en vaststelling van de Programmabegroting.

Een pro-actieve raad geeft het college van burgemeester en wethouders vóóraf kaders mee, die vervolgens door het college in de programmabegroting worden uitgewerkt. Deze kaders kunnen op verschillende manieren tot stand komen, waarbij overigens afspraken moeten worden gemaakt over het traject van behandeling en vaststelling van de begroting.

De griffie ondersteunt dit proces. In overleg met het college en de beleidsadviseurs inzake planning en control wordt gekeken of een ‘switch’ naar een Kadernota wenselijk en realiseerbaar is. Gelet op de reorganisatie, waaronder het aanstellen van een nieuwe domeinmanager Middelven, is een overgang in 2019 nog niet haalbaar, maar zal terdege worden nagegaan of een en ander in 2020 gewenst is en gerealiseerd kan worden.

Indien dat lukt, ligt het in het verlengde om de jaarlijkse behandeling van de begroting te comprimeren tot een sessie van één dag, met uiteraard een afzonderlijke raadsvergadering over de Kadernota. De scheiding tussen beide momenten en meer accent op het belang van de Kadernota kan zo de komende jaren steeds beter herkenbaar worden.

Verbonden partijen

‘In het land’ is de afstand, en daarmee de democratische legitimatie van besluitvorming, tussen de raad en de zgn. ‘verbonden partijen’ (veelal gemeenschappelijke regelingen) steeds vaker onderwerp van discussie. Een vaak getrokken conclusie is dat de ‘wisselwerking’ tussen portefeuillehouders en raad geïntensiveerd moet worden, bijvoorbeeld aan de hand van een vast agendapunt over terugkoppeling op de agenda van (raad en) commissies (hetgeen bij de commissieagenda’s ook als standaard is doorgevoerd). Ook een onderliggende notitie van de portefeuillehouder daarbij zou inzicht en discussie kunnen bevorderen. Een belangrijke stap in dit kader zou ook de structurele toezending aan de raad van de besluitenlijsten van de diverse portefeuillehouders-overleggen in de regionale samenwerkingsverbanden kunnen zijn. Een andere mogelijkheid is het benoemen van zgn. ‘ambassadeurs’ uit de raad die namens de raad vergaderingen en overleggen van enkele (grotere) verbonden partijen bijwonen en besluiten terugkoppelen aan c.q. vóóraf input ophalen bij de eigen raad.

Activiteiten

Op basis van missie en visie, alsmede van de hierboven omschreven thema’s kunnen voor 2019 de volgende activiteiten concreet worden benoemd.

1. Dienstverlening raad

Verbeteren bedrijfsvoering raadsorganisatie

- bestendiging nieuw, duidelijk, vergaderstelsel
- digitaal werken continueren en waar mogelijk verbeteren (overgang naar ibabs gerealiseerd)

- bewaken openstaande toezeggingen, vragen, opvolging moties en amendementen (inmiddels vastgelegd in een maandelijks geactualiseerde lijst, plus een specifieke lijst n.a.v. de begrotingsvergadering)

Verbeteren bedrijfsvoering raadsgriffie

- regulier opleidings- en trainingstraject griffiepersoneel
- uitvoeren personeelsbeleid griffiepersoneel
- handboek procedurebeschrijvingen griffie actualiseren (mits voldoende capaciteit op griffie)

Deskundigheidsbevordering raadsleden

- verdiepingsavond integriteit
- training raad naar specifieke wensen van de leden (bv. herhaling basiscursus financiën)
- (indien gewenst) cultureel uitje/bindingsavond

2. Kaders stellen, controleren en volksvertegenwoordiging

- verdere invulling (politiek) strategische termijnkalender (in overleg met college en directie)
- optimalisering werking van de Kaderbrief/nota en Programmabegroting

3. Transparantie bestuur en bestuurlijke besluitvorming

- openbaarheid
- optimale toegankelijkheid informatie en vergaderingen, onder meer via live-stream geluid

Zichtbaarheid raad

- folder/poster met gezichten raads- en collegeleden (alleen indien er behoefte aan is, kan zeker bij een nieuw samengestelde raad nuttig zijn)
- regelmatig organiseren van een forum 'in de stad'
- organisatie van een 'Ideeënmarkt' op 4 april 2019
- (indien gewenst) vormgeven persbeleid raad

Publieke verantwoording

- publicatie raadsbesluiten op internet (wordt uitgevoerd door de organisatie)
- publicatie nevenwerkzaamheden raadsleden op internet (wordt door de griffie verzorgd en bijgehouden)

4. Relatie burger-bestuur

- brochure/webpagina met informatie over het uitoefenen van invloed op het beleid (in samenwerking met het college en ambtelijk apparaat)
- actualiseren verordening burgerinitiatief (januari 2017 vastgesteld)
- actualiseren referendumverordening

5. HRM

Personeelsmanagement

Nu de nieuwe, zeer compacte, griffie 'staat' is het van belang de jaarlijkse zgn. HRM-cyclus in te vullen. Inmiddels is deze cyclus al voor twee keer doorlopen (plannings-, evaluatie- en beoordelingsgesprek). Uiteraard gebeurt dat in het nieuwe kalenderjaar wederom.

Voorts zijn twee jaar geleden de functiebeschrijvingen definitief vastgesteld, en is mede op basis daarvan een definitieve waardering gedaan. In het kader van de reorganisatie bij de gemeente is het overigens het plan om een nieuw functiegebouw in HR21 te gaan neerzetten. Afsproken is dat afdeling P&O bij definitieve doorgang daarvan overleg opneemt met griffie en werkgeverscommissie om te bekijken hoe dit op juiste wijze doorgevoerd kan worden.

Tevens zal er vaker en nauwer overleg tussen de afdeling P&O en de werkgeverscommissie over nieuwe arbeidsvoorwaardenregelingen plaatsvinden.

Leiding

De griffier is strategisch adviseur van de raad. De griffier ondersteunt de raadsvoorzitter bij het inhoud geven aan het dualisme. Het gaat daarbij enerzijds om het doorvoeren van structuurwijzigingen in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Daartoe vertaalt de griffier wettelijke voorschriften over de formele taken en bevoegdheden van de raad naar werkbare procedures en activiteiten. Anderzijds betreft het tevens (mede) in gang zetten c.q. bestendigen van een cultureel veranderingsproces in de richting van een nieuw, dualistisch opererend raadslid, dat zich concentreert op kaderstelling, controle en volksvertegenwoordiging.

Belangrijk hierbij is het vormgeven van integraal management. De griffier heeft zowel een operationele als tactische rol als gemandateerd werkgever en opdrachtgever van de raad. Zo is de griffier binnen de griffie verantwoordelijk voor het voeren van het personeelsbeleid, het inrichten van een optimale organisatie, invulling van de werkprocessen en het zorgen voor een adequate bedrijfsvoering en werkplanning. Ook is de griffier als budgetbeheerder verantwoordelijk voor de uitvoering van een actief middelenbeheer van de raad, de raadscommissies, de griffie, en de Rekenkamer.

Middelenmanagement

Bevoegdheden

De raadsgriffier is verantwoordelijk voor het beheren van budgetten van de raad en de griffie.

Budgetten

Uit ervaring van de laatste jaren blijkt dat de budgetten toereikend zijn en vrijwel nooit worden overschreden.

Zelfs afgelopen jaar niet, toen er geen heldere afstemming vóóraf is geweest m.b.t. (financiële) verantwoordelijkheid voor diverse activiteiten rond de raadsverkiezingen. Enkele zaken zijn vorige keer bij de griffie neergelegd (bv. kosten verkiezingsavond), terwijl het zeer de vraag is of dat wel juist is.

Management van processen

Om de dienstverlening aan de raad te optimaliseren is het van belang te investeren in de kwaliteit van de bedrijfsvoering van de raadsorganisatie.

Zo is in de afgelopen jaren veel aandacht uitgegaan naar het verbeteren van de bestuurlijke informatievoorziening richting raad en commissies (inmiddels over naar het iBabs raadsinformatiesysteem).

Ingezet wordt op het optimaliseren van het bewaken van procedures, nadruk op bestuurlijke planning, maandelijkse termijncalender, lijst van openstaande toezeggingen, vragen, aangenomen moties e.d., maar ook waar nodig op het vergroten van de toegankelijkheid van bestuurlijke informatie.

Voorts maakt de griffie gebruik van diensten en producten die door de reguliere ambtelijke organisatie geleverd worden. Dat gaat met name over faciliteiten voor de raadszaal (waaronder geluidsapparatuur!), vergaderkamers voor de fracties en de werkplekken van het griffiepersoneel.

Vooruitlopend op de verbouwing van het stadhuis is afgelopen jaar een klankbordgroep uit de raad ingesteld, om mee te denken over de wensen en vereisten voor een moderne raadszaal (meer openheid, beschikbare ruimte beter benutten, maar uiteraard ook moderne apparatuur – geluid, elektronisch stemmen e.d.)-, een en ander uiteraard tegen verantwoorde kosten.

Waardering medewerkers

2019 is een jaar van bestendiging van de structuur en positie van de raadsgriffie. Uiteraard zal het werkplezier van de medewerkers hiermee moeten stroken, hetgeen regelmatig onderwerp van gesprek is (zowel tijdens het werkoverleg binnen de griffie als in overleg van de griffier met de werkgeverscommissie).

Waardering klanten

Ook de tevredenheid van onze *interne* ‘klant’ (raad!) zal onderwerp van gesprek zijn tijdens de werkoverleggen. De raadsleden maken gebruik van allerlei faciliteiten en diensten die door de raadsgriffie geboden worden. Aan de hand van overleg met de werkgeverscommissie zal regelmatig gepeild worden hoe de dienstverlening door raadsleden beoordeeld wordt.

De *externe* klant is de burger. Zij maken gebruik van faciliteiten die door de raadsgriffie geboden worden, zoals de raadspagina’s op internet, incidenteel aankondigingen in de lokale bladen, en van de diensten die door de griffie geleverd worden (terinzagelegging stukken, organisatie van vergaderingen).

Het is van belang om periodiek te toetsen hoe de kwaliteit van de dienstverlening door de burger beoordeeld wordt. Daarbij zal zo mogelijk aansluiting worden gezocht bij eventueel onderzoek dat door de gemeente wordt uitgevoerd. Op basis van deze meting kan de externe klantgerichtheid van de raadsgriffie worden vergroot.

Waardering maatschappij

De raadsgriffie ondersteunt de raad en de door de raad ingestelde commissies voorts bij de uitvoering van zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol teneinde een bijdrage te leveren aan het verhogen van de kwaliteit en de transparantie van het bestuur, het bestuurlijk besluitvormingsproces en de betrokkenheid van de burger bij de politiek. De raadsgriffie levert door het verzorgen van een optimale ondersteuning aan de raad op het gebied van communicatie en (juridische) advisering, op indirecte wijze een bijdrage aan de waardering van de raad door de maatschappij.

Door middel van periodieke imagometingen kan de waardering voor het lokale bestuur worden onderzocht. Het is uiteraard logisch en zinvol op dit gebied samen te werken met het college c.q. het gemeentelijk apparaat.

Capaciteitsinzet

De raadsgriffie bestaat uit 4 medewerkers (3,8 fte): raadsgriffier (1,0 fte), 2x raadsadviseur/commissiegriffier (0,89 fte) en medewerker griffie (1 fte).

Griffie Heerlen: Camiel Bartholomée, Teun Zwemmer, Karin Maubach, Alexandra van der Weijden.